

Хмельницький національний університет

Кафедра слов'янської філології

**ПЕДАГОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА У
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Методичні рекомендації

*для проходження практики здобувачами вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня*

*за ОПП «Середня освіта. Мови і літератури (польська,
українська)»*

Хмельницький 2022

Горячок І.В.: Педагогічна пропедевтична практика у закладах загальної середньої освіти: методичні рекомендації для проходження практики здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Середня освіта. Мови і літератури (польська, українська)». Хмельницький, 2022. 26 с.

Рецензенти:

Подлевська Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології;

Ранюк О.П. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янської філології

Рекомендовано до випуску рішенням кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету (протокол № 14 від 17 червня 2022 року) та

ради гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету (протокол № ____ від ____ 2022 року)

ВСТУП

Освітньо-виховна діяльність закладів вищої освіти, які готують фахівців-педагогів, має бути спрямована на формування їх професійних якостей та умінь. Чільне місце у цій системі посідає педагогічна пропедевтична практика.

Вона є органічною складовою освітнього процесу закладу вищої освіти, забезпечуючи поєднання теоретичної підготовки студентів із педагогічних дисциплін з їх практичною діяльністю в школі. Пропедевтична практика відіграє системоутворювальну роль серед усіх форм навчальної діяльності здобувача освіти у ЗВО, дозволяє засвоїти, проявити та перевірити одержані теоретичні знання, забезпечує безперервність і послідовність формування вмінь і навичок, професійне становлення майбутнього педагога.

1. Організація практики

Педагогічна пропедевтична практика посідає важливе місце в системі підготовки майбутнього вчителя.

Студенти проходять практику за місцем проживання або у м. Хмельницькому. Під час пропедевтичної практики студент спостерігає за роботою вчителя польської мови та літератури, української мови та літератури. Протягом усієї практики студенти повинні чітко виконувати правила охорони праці та протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням інструктажу (на місці практики). Під час практики студенти можуть залучатися адміністрацією для надання допомоги базі практики, але характер усієї роботи має відповідати профілю навчання і за тривалістю не заважати виконанню навчальних завдань. Керують практикою студентів досвідчені викладачі університету.

Студентів направляють на практику згідно з наказом по університету. Наказом визначається вид практики, терміни та місце її проходження, розподіл та закріплення студентів за керівниками практики від кафедри тощо.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій студенти знайомляться з особливостями проходження практики, зокрема метою та завданнями практики.

Під час педагогічної практики студенти виконують такі види діяльності:

- ознайомлення з організацією освітнього процесу в ЗЗСО, із досвідом роботи вчителів.
- спостереження уроків досвідчених вчителів та їх аналіз.
- написання конспектів уроків української мови та літератури, польської мови та літератури.

- проведення пробних уроків.
- виготовлення наочності, дидактичного матеріалу. ведення документації практики.
- вивчення вікових та індивідуальних особливостей учнів школи.

Програмою педагогічної практики передбачено виконання студентами деяких видів дослідницької роботи: вивчення педагогічного досвіду вчителів польської мови та літератури, української мови та літератури, опанування новітніх технологій проведення уроків, дослідження психологічних особливостей учнів.

Педагогічна практика триває 3 тижні в кінці 7-го навчального семестру.

Кожен практикант повинен перебувати в закладі загальної середньої освіти протягом періоду практики, провести три пробні уроки. Тему уроку студент щоразу погоджує з учителем за декілька днів до проведення. Консультується щодо його структури з учителем-предметником та викладачем – керівником від університету. На консультацію студент приходить із тезами майбутнього уроку, обов'язково відвідавши попередньо заняття вчителя. Після консультацій складає конспект уроку, добирає дидактичні матеріали, інформаційні засоби навчання. Конспект уроку напередодні проведення підписує вчитель та керівник практики від університету.

Під час практики студенти готують конспекти запланованих уроків польської мови та літератури, української мови та літератури, виконують індивідуальні завдання.

Здобувачі вищої освіти, котрі проходять практику поза межами Хмельницького, повинні представити відеоматеріали, котрі підтверджують результати, описані в документації.

2. Мета і завдання педагогічної практики

Мета педагогічної пропедевтичної практики полягає в ознайомленні студентів з особливостями роботи закладів загальної середньої освіти, забезпеченні практичного пізнання студентами закономірностей практичної діяльності педагога та оволодінні способами її організації; розвитку вмінь виконувати конкретні навчально-виховні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; розвитку внутрішньої установки на педагогічну професію (розвитку педагогічної позиції).

Завдання пропедевтичної практики:

- сформувати у студентів стійкий інтерес до професії вчителя, переконання у необхідності набуття професійних знань;
- закріпити й розширити теоретичні знання студентів з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, здобуті на заняттях у ЗВО, навчити використовувати їх у навчально-виховній роботі з учнями;
- ознайомити студентів із діяльністю сучасних загальноосвітніх навчально-виховних закладів;
- розширити знання студентів про обсяг професійно-педагогічної діяльності та функціональні обов'язки вчителя-предметника;
- ознайомити студентів із системою організації навчально-виховної роботи школи, з роботою

самоврядування та інших суспільних організацій навчального закладу;

- навчити студентів здійснювати індивідуальний підхід до учнів у навчально-виховному процесі, враховуючи їхні вікові особливості;
- ознайомити студентів із формами спілкування з учнями, їхніми батьками, з іншими педагогами;
- навчити студентів проводити педагогічне спостереження; збирати необхідну інформацію, аналізувати і фіксувати її та зіставляти реальні результати з бажаними, нормативними;
- ознайомити студентів із наявними засобами навчання польської мови і літератури, української мови і літератури, особливостями їх використання у навчально-виховному процесі (устаткування кабінетів, обладнання та прилади, методичні та дидактичні посібники);
- дати можливість студентам відвідувати уроки вчителів-предметників та виховні заходи;
- дати можливість студентам підготувати і провести пробні уроки з польської мови і літератури, української мови і літератури;

3. Зміст діяльності студентів-практикантів

За період педагогічної пропедевтичної практики студент-практикант має виконати такі види робіт:

Організаційна робота

- взяти участь у настановній конференції: ознайомитися з метою, завданням і змістом педагогічної практики, з формами звітної

документації; ознайомитися з правами і обов'язками студентів-практикантів;

- підпорядковуватися правилам внутрішнього розпорядку навчально-виховного закладу, в якому студент проходить практику. При невиконанні встановлених норм і вимог студент може бути відсторонений від проходження практики;
- під час бесіди з директором або його заступником з'ясувати особливості навчального закладу, його традиції, з'ясувати особливості організації навчально-виховного процесу у закладі;
- познайомитися з учителями-предметниками;
- під час бесіди з класним керівником з'ясувати особливості класу, проблеми, основні напрями роботи з учнями.

Навчально-методична робота

- ознайомитися з календарно-тематичним плануванням учителів-предметників, з підручниками і робочими зошитами з польської мови, літератури, української мови, літератури конкретного навчального закладу;
- зробити ксерокопію календарного плану на півріччя за фахом студента для класу, за яким він закріплений. Проаналізувати календарний план у щоденнику педагогічних спостережень;
- відвідати урок з польської мови, літератури / української мови, літератури у закріпленому класі (по 5 уроків);
- здійснити аналіз уроків (результати оформити у звіті про практику);
- розробити план-конспект уроку з польської мови, літератури / української мови, літератури;

- провести урок з польської мови, літератури / української мови, літератури;
- здійснити самоаналіз проведеного уроку (викласти у звіті про практику);
- провести консультації з учнями з польської мови, літератури / української мови, літератури;
- ознайомитися з фаховим навчальним кабінетом (обладнання, оформлення), зробити фотографії; проаналізувати доцільність і ефективність обладнання і оформлення кабінету.

Психолого-педагогічна робота

- провести педагогічне спостереження за учнями, у т.ч. шляхом анкетування (визначити проблеми і можливі теми різноманітних форм виховної роботи; ставлення школярів до однолітків, з'ясувавши ті якості, які школярі цінують найбільше);
- написати характеристику індивідуальних особливостей одного учня;
- здійснити спостереження за роботою у класі інших учителів;
- взяти участь у повсякденній роботі класного керівника.

4. Звітність студента про практику

Студент має виконати завдання за кожним із зазначених вище видів робіт, оформити відповідні сторінки щоденника, написати звіт і протягом 3-х днів після завершення практики здати його керівнику педагогічної практики.

Оцінка за практику виставляється на підставі урахування письмових матеріалів, викладених у звіті про роботи студента-практиканта і усного захисту звіту з

практики. Захист практики відбувається протягом 10 днів після завершення практики.

після закінчення педагогічної практики здобувачі освіти здають керівникам практики від кафедри таку документацію (в теці з титульним аркушем):

1. Звіт про педагогічну практику.
2. Щоденник виробничої практики.
3. Плани-конспекти уроків.
4. Облік успішності.
5. Наочні дидактичні матеріали, фотозвіт.

Щоденник практики має містити:

- ☐ календарний графік проходження практики;
- ☐ відгук наставника, завірений печаткою і підписом керівника установи;
- ☐ відгук керівника практики університету.

Варто зазначити відповідні вимоги до оформлення щоденника практики.

1. Титульна сторінка щоденника подається у додатку.

На другій сторінці щоденника студент обов'язково по прибуттю на практику має зробити відмітку про те, що він прибув на практику, вказавши дату, завіривши це підписом керівника установи. Аналогічно зробити це по закінченню практики.

На третій сторінці оформляється календарний графік проходження практики (індивідуальний план)

Студент складає графік практики, вказуючи вид роботи і дату її проведення та позначку про її виконання.

Наприклад:

1. __. __ р. Спостереження години спілкування, проведеною класним керівником 8-В класу Чеговець Ю.І..
2. __. __р. Проведення виховного заходу на тему «Назва...»

Календарний графік проходження практики студенти затверджують підписом керівники практики від установи.

Керівники практики:

від університету

(підпис)

(прізвище та ініціали)

від школи _____

(підпис) _____

(прізвище та ініціали)

На 4-5 сторінках розміщуємо короткий звіт з практики за поданою нижче схемою:

Орієнтовна схема звіту з практики

1. Терміни проходження практики.
2. Місце проходження практики.
3. Інформація про зміст виконаної роботи в ході практики.
4. Зміст, форми і методи роботи, ефективність їх використання на практиці.
5. Вивчення документів, передового досвіду (наведення конкретних прикладів).
6. Аналіз проведеної виховної роботи (чого навчився, яких досягнуто результатів, яких умінь і навичок набуто, які недоліки помічено в своїй підготовці тощо).
7. Загальні висновки про практику, її значення у професійному становленні.
8. Пропозиції щодо вдосконалення змісту та організації практики.

На 6 сторінці представлено відгук про роботу студента (характеристика на магістранта)

У щоденнику практики керівник практики складає характеристику на студента-практиканта за орієнтовною схемою:

Характеристика

студентки _____ групи гуманітарно-педагогічного факультету

кафедри слов'янської філології

Хмельницького національного університету,

Іваненко Ірини Олександрівни

яка проходила практику (вказати місце)

з ____ по _____ 20__ року

1. Знання програми і змісту навчального матеріалу.
2. Уміння планувати матеріал.
3. Уміння здійснювати зв'язок з життям, розв'язувати завдання виховання, впливати на свідомість, почуття, волю.
4. Уміння організовувати роботу, керувати їх увагою і активізувати розумову діяльність, інтерес до навчального матеріалу, забезпечувати набуття учнями міцних знань, умінь і навичок.
5. Уміння здійснювати індивідуальний підхід.
6. Рівень оволодіння магістрантом методикою викладання польської мови та літератури.
7. Уміння проводити позакласну роботу з учасниками навчально-виховного процесу та культурно-освітню роботу.
8. Позитивні сторони і основні прогалини у теоретико-практичній підготовці.
9. Ставлення практиканта до виконання обов'язків, його дисциплінованість і культура.
10. Загальна оцінка за практику: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Відгук обов'язково затверджується керівником практики від установи за поданим зразком:

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____(підпис) _____

(прізвище

та ініціали)

Печатка

" ____ " _____ 20__ року

Далі фіксується висновок керівника практики університету про проходження практики.

Перед захистом педагогічної практики здаються керівнику практики звітні матеріали. Керівник практики протягом

Усі завдання практики студентом виконано в повному обсязі. Проведено усі види робіт згідно календарного графіку роботи вчасно та відповідно до програми практики. Студент раціонально застосовувала теоретичні знання на практиці, володіла методикою підготовки та проведення виховної роботи в школі. Проте (висловити недоліки, зауваження, якщо є).

Дата складання заліку «_»_____20__ року

за національною шкалою відмінно

за шкалою ECTS	A
----------------	---

Керівник практики від університету

(прізвище та ініціали)

Примітка. Керівники практики до визначеного терміну організовують і проводять захист практики.

Орієнтована схема звіту студента-практиканта

3BIT

про роботу студента _____ курсу _____
групи _____ гуманітарно-
педагогічного факультету Хмельницького національного
університету

_____, (прізвище, ім'я, по батькові)

який проходив педагогічну практику в
_____ школі в період з _____ по по
_____ 20__ року.

Зміст звіту

1. Матеріальна база навчального закладу, педагогічні кадри, учнівські організації тощо.

2. Традиції колективу школи.

3. Кількість відвіданих уроків за період практики, з яких предметів.

4. Загальний аналіз уроків, які були відвідані. Інформація про те, що найбільше запам'яталося і сподобалося, зауваження.

5. Інформація про форми виховної роботи, відвідані за період практики.

6. Власне ставлення до виховної роботи, яка здійснюється в школі.

7. Висновки та пропозиції.

Дата

Підписи:

Директор школи

Вчитель-фахівець

Печатка
практикант

Студент-

Аналіз уроку

Дата, клас, предмет, тема

Дії вчителя			Дії учнів	Власні зауваження
Зміст роботи	Форми роботи	Методи		

У першій колонці відмічається все, що робить вчитель.

У другій колонці докладно описується форми роботи використані вчителем.

У третій колонці записуються методи, які використовує вчитель.

У четвертій колонці описуються дії учнів, їх реакція на протікання уроку, кількість уваги та ін.

У п'ятій колонці записуються особистісні відчуття присутніх на уроці по окремим елементам уроку, дається їх характеристика та проводиться, першочерговий аналіз.

Більш детально урок аналізується пізніше.

Схема аналізу уроку

Схема №1

1. Загальні відомості про урок

Дата, школа, клас, прізвище, ім'я та по батькові вчителя, предмет викладання, кількість учнів за списком, скільки учнів відсутні, який урок за числом, яка зміна

занять, Місце проведення уроку: в класі, кабінеті, лабораторії, майстерні.

Обстановка і обладнання класу, чистота, освітлення приміщення і робочих місць, чи провітрене приміщення, чи не чути шуму з вулиці, з інших класів і коридору, чи готові учні до уроку (наявність на столах зошитів, підручників, ручки та іншого шкільного навчального приладдя) чи підготовані наочні посібники, технічна апаратура, їх доцільність і необхідність на уроці для досягнення поставленої мети і завдань, чи підготована дошка, крейда, губка для витирання дошки. Чи точно по дзвоніку починається і закінчується урок, як учні вітали вчителя, чи не було потреби у вчителя витрачати час на організацію класу, перевірку відсутніх, установлення порядку і дисципліни. Чи є в класі асистенти вчителя, лаборанти, як організована їх робота.

Тема уроку. Мета уроку (дидактична, виховна, розвиваюча); чи визначає учитель мету уроку, чи інформує учнів про мету уроку, якщо інформує, то як?

Мета відвідання уроку.

2. Тип і структура уроку

Тип уроку, зв'язок цього уроку з попереднім, як він здійснюється. Доцільність обраною типу уроку з точки зору вивчення теми в цілому і дидактичної мети заняття. Місце уроку у системі уроків за цією темою.

Структура уроку: чи відповідає структура типу уроку, які помітні відхилення і чим вони викликані. Послідовність окремих етапів уроку. Забезпечення цілісності і закінченості уроку. Підбивання підсумків уроку.

3. Зміст уроку

Відповідність змісту програми і сучасному рівню науки. Формування світогляду, поглядів і переконань учнів. Чи достатньо використані з виховною метою зміст навчального матеріалу і організація уроку. Як пов'язаний навчальний матеріал з сучасністю, оточенням школи і життєвим досвідом учнів. Установлення між предметних зв'язків. Як здійснюється формування працелюбності, любові і поваги до праці та праці людей. Розвиток на уроці інтелектуальних здібностей, моральних і естетичних почуттів учнів.

Використання дидактичного матеріалу, обладнання кабінету і раніше отриманих знань для здійснення цілеспрямованого сприйняття учнями навчальної інформації; з'ясування правильності розуміння школярами значень, назв, термінології; формування у учнів уяви; осмислення і закріплення нових знань. Способи педагогічного керівництва процесом узагальнення і систематизації знань.

Чи досягнуте приростання або удосконалення знань, умінь і навичок на основі раніше засвоєного?

4. Методи і заходи навчання на уроці

Сполучення різноманітних методів і заходів на уроці, яка система методів застосовується. Чи відповідають методи і заходи навчання змісту навчального матеріалу, типу, цілям, завданням уроку і віковим особливостям учнів. Додержання основних вимог до уроку; виховних, дидактичних, психологічних, санітарно-гігієнічних. Здійснення на уроці дидактичних принципів – свідомості, активності, наочності, доступності, міцності знань тощо. У якій мірі і наскільки доцільно використані на уроці наочні посібники, ТЗН, чи відповідають вони дидактичній меті уроку, чи дублюють один одного; чи визначено, з якою

метою застосовується кожний з видів наочності? Шляхи активізації пізнавальної діяльності школярів. Взаємозв'язок репродуктивної і творчої діяльності школярів, шляхи підвищення творчої активності та пізнавальної самостійності учнів на уроці; наявність на уроці показу учням окремих шляхів розвитку наукового пізнання у розвитку цієї науки.

Розвиток в учнів спостережливості та абстрактного мислення. Використання заходів порівняння, протиставлення, систематизації та узагальнення знань; види і місце самостійної роботи учнів з підручником і іншими дидактичними матеріалами. Як здійснюється формування у школярів умінь навчатися, доповнювати свої знання, орієнтуватися у науковій і політичній інформації? Постановка вчителем різноманітних пізнавальних і розумових задач на уроці. Здійснення на уроці довільного й мимовільного запам'ятовування учнями навчального матеріалу. Засоби забезпечення зворотного зв'язку для керівництва процесом засвоєння знань; формування навичок самоконтролю, умінь задавати питання вчителю і товаришам; рецензування відповідей товаришів; коментування вправ. Послідовність застосування завдань і вправ для виробки навичок і умінь, використання видів робіт, що сприяють розвитку творчої активності, забезпечення розвитку у учнів продуктивного мислення. Прищеплювання учням умінь і навичок самоосвіти (робота з науковою літературою, довідниками, посібниками, різним обладнанням).

Диференційованість завдань учням на уроці в залежності від їх індивідуальних особливостей, віку і рівня підготовки. Забезпечення послідовності у самостійному застосуванні учнями знань і навичок у ході уроку.

Оцінка знань учнів. У якій мірі буде здійснена підготовка учнів до виконання домашнього завдання. Чи здійснюється диференціація і індивідуалізація домашніх завдань учнів? Об'єм домашнього завдання. На який час воно розраховано? Коли і як воно давалося? Як попереджається перевантаження учнів домашніми завданнями?

5. Поведінка учнів

Наскільки учні були залучені у активну розумову працю. Спрямованість і сконцентрованість їх уваги. Наскільки вони були зацікавлені, старанні, дисципліновані. Поведінка колективу учнів на уроці, чим вона визначається: матеріалом, який вивчається, обстановкою, настроєм вчителя або чимось іншим. Чи здійснюється спеціальна організація поведінки з виховною метою? Спеціальні поведінкові ситуації, у яких виявляються особистісні якості учнів. Чи не було особливих порушень дисципліни на уроці, чим вони були викликані і як учні поставилися до порушників? Ставлення учнів до вчителя. Прояв організаційної і пізнавальної самостійності школярів.

6. Поведінка учителя

Уміння володіти класом, організовувати його для роботи, підвищувати його активність, інтерес і увагу, уміння створювати хорошу дисципліну. Відношення до окремих учнів з урахуванням індивідуальних особливостей кожного. Стиль і тон у роботі (живість, бадьорість, рішучість або навпаки, повільність, в'ялість, байдужість). Педагогічний такт. Спостережливість, вдумливість, меткість і акуратність, емоційний підйом. Зовнішній вигляд. Культура мови, міміка, пантоміміка. Чи користується учитель авторитетом в учнів?

7. Результати уроку

Висновки і пропозиції. Досягнення мети. Виконання плану уроку. Обсяг і якість знань учнів (свідомість, глибина, міцність). Виховне, освітнє і розвиваюче значення уроку. Що найбільш цінне у проведенні цього уроку можна запозичити вчителю і рекомендувати для впровадження в практику інших вчителів з метою підвищення активності навчання школярів.

Схема №2

Дата відвідування.

Предмет.

Клас.

Учитель.

Тема уроку.

Мета відвідування.

Відвідувач.

Тип уроку (засвоєння нових знань; засвоєння вмінь та навичок; урок застосування знань, умінь та навичок; урок узагальнення та систематизації знань; урок перевірки і корекції знань, умінь та навичок: комбінований урок).

Принципи навчання (науковості; доступності; наочності; проблемності; самостійності і активності учнів; систематичності і послідовності; урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів; диференційованості; інтеграції; свідомості; міцності засвоєння знань; зв'язку навчання з життям; єдності навчальних, розвивальних і виховних функцій уроку).

Методи навчання за різними критеріями (монологічний; діалогічний; демонстративний; евристичний; алгоритмічний; програмовий; виконавський; реконструктивний; частково-пошуковий; пошуковий; творчий або ін.).

Методи викладання (інформативно-повідомлюючий; пояснювальний; стимулюючий; спонукаючий; інструктивний або ін.).

Засоби навчання (об'єкти довкілля; таблиці; картки; ілюстрації; ТЗН; книги, підручники, записи на дошці і т.д.).

Форми організації навчального процесу (фронтальна; в парах; групова; індивідуальна).

Зовнішня організація уроку (своєчасність початку і закінчення уроку; раціональна організація робочого місця учителя і учня; своєчасність записів у щоденник домашнього завдання; своєчасність виставлення оцінок у журнал, щоденник).

Організація навчальної діяльності (мотивація навчання; реалізація запланованого матеріалу; логічність і послідовність викладу; оптимальність структури уроку; раціональність використання методів, принципів, засобів навчання).

Форми виконання видів робіт(усно; письмово; з місця; біля дошки).

Домашнє завдання (якість виконання; доцільність обсягу; якість перевірки; об'єктивність оцінювання).

Санітарно-гігієнічні норми (естетичне оформлення класної кімнати; вологе прибирання; освітлення; температурний режим; провітрювання класної кімнати; зовнішній вигляд учителя, учнів).

Розподіл часу на уроці.

Мовна культура (учнів; вчителя).

Дисципліна на уроці.

Мікроклімат на уроці.

Кількість опитаних учнів.

Результати уроку.

Запропоновані схеми аналізу уроку є орієнтовними і їх можна використовувати повно або частково у залежності від мети відвідання уроку. Можлива зміна і послідовності аналізу уроку.

6. Зміст роботи керівника практики

1. Організація настановчої конференції:

- ознайомлення студентів з метою і завданнями пропедевтичної педагогічної практики;
- знайомство студентів з формою звітної документації – щоденником психолого-педагогічних спостережень, правилами його ведення і оформлення;
- визначення норм і правил поведінки студентів у навчально-виховному закладі, їх статус, права і обов'язки.

2. Проведення поточних консультацій.

3. Проведення співбесід зі студентами (проводяться з кожним студентом у міру виконання ними запланованих завдань).

4. Підбиття підсумків роботи студентів у період практики (перевірка і аналіз звітної документації студентів-практикантів, участь у публічному захисті результатів практики).

5. Організація підсумкової конференції.

Отже, діяльність студентів у процесі педагогічної пропедевтичної практики максимально індивідуалізована і виконується самостійно кожним практикантом. Студент планує свою роботу, порядок і швидкість виконання завдань, визначає складність для нього цих завдань, необхідність отримання додаткової теоретичної інформації, потреби у консультації з керівником практики.

7. Підсумковий контроль практики

За результатами педагогічної практики проводять звітну конференцію, на яку запрошують студентів-практикантів, викладачів кафедри, студентів молодших курсів.

Студенти готують звітні матеріали педагогічної практики, які разом із щоденниками попередньо здають керівникові практики від кафедри. Їх зберігають на кафедрі слов'янської філології.

Формою підсумкового контролю є залік, на який студент має представити весь пакет документів, (щоденник виробничої практики, конспекти пробних уроків, письмовий звіт про проходження практики тощо). Диференційована оцінка за виробничу практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план студента. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студент має можливість повторного складання за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання.

Складання заліку, а також перескладання академічної заборгованості проводиться в установлений деканатом термін.

8. Критерії оцінювання

“Відмінно” – студент вільно володів програмовим матеріалом, уроки та позакласні заняття проводив на високому науковому та організаційному рівні; обґрунтовано та ефективно вирішував освітні завдання, раціонально застосовував різні методи навчання та прийоми активізації учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей; підтримував дисципліну; проявив самостійність у доборі навчального й дидактичного матеріалу під час проведення занять.

“Добре” – студент вільно володів програмовим матеріалом, уроки та позакласні заходи проводив на відповідному науковому та організаційному рівні, успішно вирішував освітні завдання, однак недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми активізації учнів, виявляв самостійність у доборі навчального та освітнього матеріалу, але допускав незначні помилки в побудові та проведенні уроків.

“Задовільно” – студент недостатньо впевнено володів програмовим матеріалом, у процесі реалізації освітніх завдань допускав помилки, недостатньо ефективно застосовував методи та прийоми навчання, не зовсім вдало активізував пізнавальну діяльність учнів, не завжди міг встановити контакт із ними, під час аналізу занять не розумів своїх помилок та недоліків.

“Незадовільно” – студент погано володів програмовим матеріалом, не виконував освітніх завдань, допускав значні помилки під час викладання навчального матеріалу, не забезпечував дисципліну в класі, безвідповідально ставився до своєї роботи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Біляєв О. М. Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2005.
2. Готуємося до уроку української мови : метод. посіб. / за ред. О.Семеног. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. 260 с.
3. Громова Н. В., Захарова В. А. Педагогічна практика з української мови та літератури : Методичні рекомендації для студентів 4-го курсу факультету іноземної та слов'янської філології. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 82 с.
4. Громова Н. В. Оволодіння педагогом і учнями основними механізмами евристичної навчальної діяльності. Професійно- творча самореалізація майбутнього вчителя в інноваційній освіті : монографія / за ред. М. О. Лазарєва. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. С. 209– 225.
5. Кучерук О. А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Житомир : Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182с.
6. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми, термінології і мовна практика фахівців : монографія. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
7. Остапенко Н. М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.
8. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. Київ, 1993. № 173. 24 с.
9. Практикум з методики навчання української мови / за ред. М. І. Пентилюк. Київ, 2003. С. 268–302.

10. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів (розроблено на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2012 р. № 970 «Про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва»). Електронний ресурс: ifk.pu.if.ua/sites/default/files/recom_IZO
11. Семеног О., Базиль Л., Дятленко Т. Фахова практика вчителя-словесника. Луганськ : Ноулідж, 2011. 496 с.
12. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики : навч.-метод. посіб. Львів, 2013. 116 с.